

APPENDICITIS BIJ EEN ZUIGELING

Naar aanleiding van de belangwekkende mededeling uit de practijk van collega G. C. J. KRUISINGA over appendectomie bij een zuigeling van zes maanden ¹⁾, moge ik hier het geval vermelden van een zuigeling van 6¹/₂ maand, indertijd door mij geopereerd wegens appendicitis gangraenosa na een aanvankelijke diagnose van invaginatie. Bij onderzoek in de literatuur naar soortgelijke jonge blindedarmpatiëntjes vond ik de mededeling van H. KÜMMELL ²⁾ (ook vermeld in mijn artikel: Over appendicitis op hogere leeftijd ³⁾) over een zwaar zieke neonatus, die bij de sectie bleek te zijn gestorven aan een appendicitis, die blijkbaar reeds intra uterum tot perforatie was gekomen.

Waaruit volgt, dat bij Homo sapiens in elke levensphase met de mogelijkheid van appendicitis ernstig rekening moet worden gehouden.

Rotterdam, 7 October 1951

A. G. J. HERMANS

Literatuur

¹⁾ N. T. v. G., 95, 2963, 1951. ²⁾ D. med. Wschr., 22, 622, 1921. ³⁾ N. T. v. G., 79, 2188, 1925.

JAN VAN EYCK, DE DERMATOLOOG
EN DE PATHOLOOG-ANATOOM

Voor mijn gevoel ligt er iets kleinerends in, wanneer men, over „het rumoer” om VAN EYCK spreekt als gevolg van de ontdekking van DESNEUX, dat op het beroemde schilderij in Brugge enkele kunsthistorisch en cultuur-psychologisch belangrijke details door de retouche van 1934 werden bedorven ¹⁾. DEELMAN gaat de uiteenzettingen van DESNEUX stap voor stap na, om ze te critiseren. Hij vindt een klein plekje, dat hij voor een beschadiging houdt en een kleine lentigo, die DESNEUX niet heeft genoemd, en hij houdt de vervaging van een klein „keratoom”, waarover DESNEUX het heeft, voor twijfelachtig.

Dit meningsverschil is belangwekkend. Hier staat echter tegenover dat DEELMAN wat de hoofdzaak betreft, namelijk het wegwerken — grotendeels althans — van het lipcarcinoom, met DESNEUX accoord gaat.

Ik mis daarom zeer een blijk van waardering voor onze Belgische collega, die het onrecht, dit schilderij aangedaan, door bewonderenswaardig nauwgezette observatie heeft ontdekt.

Nu kan men nog wel van mening verschillen over de vraag, hoe ernstig een dergelijke zaak moet worden opgenomen. Ik sta hier echter volkomen op het standpunt van DESNEUX. Evenals hij vind ik een dergelijke barbaarse manier van verzorging van oude schilderijen ten zeerste te betreuren en ik vind het daarom niet goed, wanneer zijn ontdekking in de ogen van de lezer wordt gebagatelliseerd.

De grote verdiensten van DESNEUX, die wij niet door te veel critiek mogen verdoezelen, is, dat hij een duidelijke waarschuwing heeft laten horen aan alle restaurateurs van schilderijen en directeuren van musea tegen een dergelijke onverantwoordelijke handelswijze. Zijn observatie is geen feuilleton, maar zij berust op een ernstig onderzoek van wetenschappelijk karakter en wetenschappelijke waarde, en wij moeten hem dankbaar zijn, dat daardoor een „rumoer” ontstaan is, waarvan wij mogen hopen, dat het niet zonder gunstige gevolgen zal blijven.

Leiden, 8 October 1951

H. W. SIEMENS

CURSUSSEN IN GEZONDHEIDSZORG EN
PRAEVENTIEVE GENEESKUNDE

De cursus in gezondheidszorg en praeventieve geneeskunde, welke te Leiden zal worden gehouden (zie ook onder „Binnenland”, bl. 3132) is van belang voor de opleiding van kinderartsen, evenals de overeenkomstige cursus, die in Amsterdam eventueel zal worden ingericht, omdat zij het mogelijk maken het besluit

¹⁾ H. T. DEELMAN, N. T. v. G., 95, 2787, 1951.